

Perfekte mennesker på tur

Sarah Lindhøj Kvorning, 2012

Bussen er som altid næsten fyldt. Det er morgen. Udenfor ligger tågen fredeligt og koldt over byen med de smådepressive og stressede mennesker, som tøffer rundt og prøver at få dagen til at fungere.

Jeg har ikke musik i ørene. Det har jeg ellers altid, men jeg kom for sent op, og brugte tiden på at lægge make-up. For jeg har ikke lyst til at gå uden for døren og vise mit ansigt, som det er med urenheder og poser under øjnene. Sådan er det bare. Ingen skal se, hvordan jeg i virkeligheden ser ud.

Fordi jeg ikke hører musik, lægger jeg mærke til den skøre tavshed som kredser rundt i bussen, og som kun bliver brudt af manden, der er anderledes. Han har væde om munden, hans hoved drejer rundt i små cirkler og så mumler han. Med sig selv. Han er med bussen næsten med hver morgen, og han sidder altid dér bagest i bussen, hvor der er to sæder overfor ham. Jeg tænker tit på, hvad det er, han skal. Om han skal på arbejde eller i skole ligesom mig. Jeg kan ikke sætte en alder på ham. Når jeg nogle gange sidder overfor ham, ved jeg ikke om jeg skal undlade at se på ham, eller om jeg skal smile sødt og pædagogisk til ham. Jeg synes selv, at jeg takler det meget dårligt. Fordi jeg ikke ved bedre.

Selv om at han er den, der nok er så forfærdeligt meget længst nede i dette uskrevne men selvfølgelig hierarki, der præger bussens mutte morgentrætte stemning, er han den eneste, der får folk til at lave en bølge af hoveder, som vender sig, hvis han pludselig udstøder en lyd, som ingen forstår. Når folk så finder ud af, hvad det er, der bryder stilheden, vender de hovederne tilbage og kigger ud i luften. Og mon de ikke godt vidste, at det var ham uden at kigge. Mon de føler sig flove? Det er da flovt at se på en, som er anderledes, bare fordi han er anderledes, og så gribe sig selv og andre i det. Er det en refleks tilfældigt at kigge tilbage? Eller er det håbet om at få en fortælling med hjem fra bussen om ham, der pludselig sagde den mærkeligste lyd, mens man selv sad i den ellers så pinlige tavshed?

Da jeg var mindre, legede jeg med dem som faldt mig ind og dem, som ville lege med mig. Det virkede oprigtigt og naturligt bare at lege med dem, som var der uden at tænke videre over deres udseende eller påklædning. Jeg kan ikke huske, om jeg kendte begrebet at bagtale, men det har langsomt fundet en usynlig vej ind i mit liv, som jeg ikke har bedt om. Men jeg har selv valgt at bruge det. Jeg har snakket om andre bag deres ryg. Og jeg hader, at jeg gør det. Men jeg kan ikke bare stoppe det sådan uden videre. Og selv, kan man gå og frygte, at andre snakker om de mærkelige og skøre eller dårlige ting, som man gør eller ikke gør. Eller hvordan man ser ud, eller ikke ser ud.

Udseende betyder så meget i dette samfund. En piercing i øjenbrynet, kan fx få butikschefen til at afvise ansøgeren ene og alene på grund af det. Hvad ville kunderne ikke sige? Men hvad hvis kunderne ikke sagde noget, men bare købte deres ting og gik. Et venligt: "Fortsat god weekend" kan vel være ligegodt med eller uden piercing?

Og så snart man ser noget, der er anderledes, siger man enten noget godt eller dårligt, eller vælger ikke at gøre noget. Det, der er anderledes, kan skræmme os, forarge os, fortvivle os eller ændre os.

Da min mormor i sommer fik amputeret sit ben, kunne jeg ikke, i tiden lige efter, lade være med at tænke på det, når jeg var sammen med hende. Når hun satte sig op i hospitalssengen, og

jeg så, hvordan noget af hendes gamle legeme manglede, kunne jeg ikke lade være med at have Sarah Lindhøj Kvorning, 9.z så forfærdeligt ondt af hende, at det sikkert kom til at afspejle sig i de ting jeg sagde og gjorde.

For selvom, at hun til dels var den samme mormor, bare lidt mere udmattet og lidt tyndere, var jeg bange for at lyde for pædagogisk og bedrevidende end hende, da jeg sad og var rask og frisk, og kunne gå lige hvorhen jeg ville. Sådan har jeg det også, hvis jeg på gaden ser én, som jeg føler mig raskere end. Og jeg ved ikke hvor, det kommer fra. Jeg ved ikke hvordan jeg skal håndtere det, hvis en handikappet fx skal op over en kantsten, men ikke kan. Jeg vil gerne hjælpe, og jeg gør det, men jeg er bange for, at vedkommende enten ikke vil have hjælp, eller at jeg ikke ved hvordan, jeg skal gøre. Men hvorfor er det sådan? Hvorfor kan jeg ikke bare se på dem, som var de et hvilket som helst andet menneske? De er et hvilket som helst andet menneske.

Det sker faktisk ikke så tit, at jeg støder på en fysisk handikappet person, og det undrer mig, hvor de egentlig er henne. Jeg har ofte set dokumentarprogrammer med fysisk handicappede, som spiller fodbold i rullestol, og som fortæller lidt om det at være handikappet. Derfor kan jeg ikke forstå, hvor de er henne. Hvor handler de ind? Er der ikke plads til dem på gaden? Fylder de for meget? Kræver jeg deres plads? Den plads som de fortjener lige så meget som mig. Jeg har vænnet mig til, at min mormor sidder i kørestol.

Hvis der er noget, man har travlt med, er det at bekymre sig om andre. At finde ud af hvad de går og laver, siger og gør, så man, om ikke andet, kan drøfte det med sine nære. Det er vigtigt, at være opdateret i andres liv, hvis man bare har en smule respekt for sig selv. Vigtigt at vise, at de andre også har fejl, og at de i hvert fald ikke er ejer af det perfekte liv. For hvis man har det perfekte liv, er man lykkelig. Det perfekte liv, som heteroseksuel med kone eller mand, børn hus og frem for alt tæk på tingene og sig selv. Desuden skal man også helst være smuk og klog. Ens børn skal følge reglerne, og det samme skal man selv. Det perfekte liv. Og hvis der er noget, der giver prestige, er det det perfekte liv, eller i hvert fald at have elementer fra det. Eller i det mindste overfladen fra det perfekte liv. Overfladen ja. Hus og have, børn og hund, så kan ingen vist være i tvivl om, at man har sit på det tørre. Derfor kan man også tillade sig at snakke om de andre og deres stræben på det perfekte liv, som de tydeligvis har lidt problemer med at opnå. Det vigtigste er, at ingen snakker om én selv. Man skulle nødtigt tro noget, som ikke er sandt. Noget som er dårligt og grimt.

De eneste, der skaber utrygheden for at være os selv, er os selv.

De eneste, der kan stoppe det, er os.

Udenfor har træerne for længst smidt bladene. De ligger på jorden og prøver på at minde os om den danske sommer. Stammerne går næsten i et med tågen, og man kan ikke skelne mellem egen og bøgen længere. De ligner hinanden, og der er kun størrelsen til forskel.

Da bussen stopper i byen, rejser jeg mig og går. Går ud og bliver et menneske i tågen.

Essay. Perfekte mennesker på tur, Sarah Lindhøj Kvorning (2012)

5,2 ns